

Pijn bij sikkelcelziekte

De pijn en hoeveelheid klachten die mensen met sikkelcelziekte ervaren, verschilt van persoon tot persoon. De klachten hangen af van verschillende zaken, zoals:

- het type sikkelcelziekte
- hoe erg je bloedarmoede is of de afbraak van rode bloedcellen
- hoe vaak je een sikkelcelcrisis hebt of ontstekingen én hoe ernstig die zijn

Mensen die sikkelcelziekte hebben krijgen te maken met pijn. De pijn kan weinig tot heel veel zijn.

In deze folder leggen we (kort) uit hoe:

- pijn werkt
- wat pijn kan doen met iemand als het langere tijd bestaat

Sikkelcelcrisi

Een sikkelcelcrisis is een crisis waarbij kleine bloedvaten verstopt raken. Dit kan leiden tot een zuurstoftekort in het weefsel. We noemen dit infarct. Deze infarct kan op veel plaatsen in het lichaam voorkomen. Het kan een tijdelijke schade zijn. Het kan ook zijn dat de pijn niet meer weggaat. Voorbeelden hiervan zijn een:

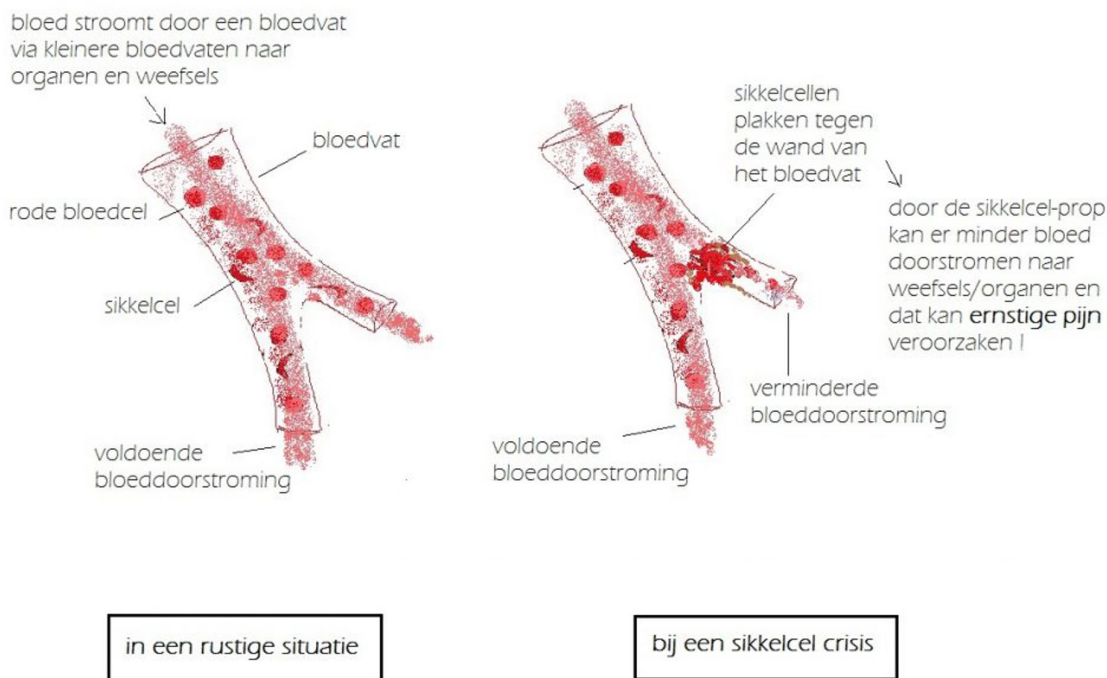
- herseninfarct
- nierinfarct
- botinfarct.

Wanneer blijven de sikkelcelen in de kleine bloedvaatjes steken? Dit kan zijn bij:

- ontstekingen
- koorts
- kou
- uitdroging
- pijn
- een zuurstoftekort of stress
- als u op grote hoogte bent

Ze klonteren dan samen. Dit kan ook in 1 keer optreden. De sikkelcellen blijven dan aan de binnenwand van de kleine en grotere bloedvaten plakken. Je hebt dan een sikkelcelcrisis.

Een sikkelcelcrisis is vaak erg pijnlijk. Hoe erg de pijn is, hangt af van de plaats van de crisis. Een botcrisis is erg pijnlijk. Een crisis van de mild is helemaal niet pijnlijk.

Het bloedvat in de 'normale' situatie (l). Het bloedvat bij het ontstaan van een crisis (r)

Wat is pijn?

Iedereen heeft wel eens pijn. Pijn geeft een onaangenaam gevoel. Pijn kan zelfs een ondraaglijk gevoel geven. Het kan zeurend, krampend, kloppend en stekend zijn. Pijn is persoonlijk, dat betekent dat iedereen pijn anders ervaart. Wat de een als gevoelig ervaart kan voor de ander al pijnlijk zijn.

Hoe ontstaat pijn?

Pijn ontstaat vaak als het lichaam 'beschadigd' wordt. Bijvoorbeeld door een val of een klap. Daarnaast kan iemand onder meer pijn krijgen

- als er een ontsteking in het lichaam zit
- bij beknelling of overbelasting

Pijn voel je meestal waar het lichaam beschadigd is. Druk of schade aan het zenuwstelsel kan ook pijn geven.

Iedereen voelt zijn/haar pijn anders. De pijn hangt niet alleen af van de schade in het lichaam. Als je moe bent, ervaar je bijvoorbeeld meer pijn dan als je fit bent. Soms kan iemand zonder schade in het lichaam ook pijn hebben. Ook bij spanning en stress kun je pijn voelen.

Sensoren en zenuwstelsel

Sensoren verbinden de zenuweinden met het ruggenmerg. Deze sensoren zitten in het hele lichaam. Ze sturen via het zenuwstelsel 'berichten' naar de hersens. Onderweg komen deze seintjes langs schakelstations, die ze zwakker en sterker kunnen maken. Maar ze houden ze ook tegen

Bijvoorbeeld: Je raak iets aan wat heet is. De sensoren van de hand geven via de schakelstations een seintje aan de hersenen. De hersenen zorgen er voor dat een pijngevoel ontstaat, hierdoor trek je je

hand terug.

Acute en chronisch pijn

We kennen 2 soorten pijn. De pijn op dit moment en de pijn die langer duurt.

Acute pijn heeft vaak een duidelijk oorzaak. Dat kan bijvoorbeeld bij een verbranding of na door een operatie zijn. Deze pijn gaat redelijk snel over.

Als de pijn langer dan 6 weken duurt, spreken we over 'chronisch'. De pijn houdt minimaal 3 tot 6 maanden aan. Er is dan vaak geen schade meer aan het lichaam. Dit komt vaak voor bij zenuwpijnen.

Dan pijn heeft dan geen 'waarschuwingsfunctie' meer en is dus nutteloos.

Kwaliteit van leven

Pijn kan erge invloed hebben op de kwaliteit van uw leven. Altijd pijn hebben, leidt vaak tot slaapproblemen en vermoeidheid, die lang duurt.

De gevolgen van pijn kunnen zich uiten in:

- stemmingsverandering
- neerslachtigheid
- depressiviteit

Zeker is dat milde tot ernstige pijn de kwaliteit van leven aantast. De pijn heeft niet alleen gevolgen voor u. Het heeft ook gevolgen voor mensen die dichtbij u staan.

Gevoelens van machteloosheid kunnen voor anderen een reden zijn om u te mijden. Vaak gebeurt dit niet bewust.

Wil je nog meer weten over hoe pijn werkt? Kijk dan eens op: <https://www.retrainpain.org>

Voor deze tekst hebben we gebruik gemaakt van

- <https://www.cyberpoli.nl/sikkelcel>
- <https://www.umcg.nl/NL/UMCG/Afdelingen/Pijncentrum>,
- www.pijn.com
- <https://www.oscarnederland.nl/sikkelziekte/patienten/>

Met dank aan Oscar Nederland voor het gebruik van hun afbeeldingen

Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen van de folder enkele vragen beantwoorden? De vragen vindt u via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Hartelijk bedankt alvast.

Spreekt u geen of slecht Nederlands?

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to you.

Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

254731052023